

DETALJREGULERING KVARTALET HØYDAVEIEN - TRIOVINGVEIEN I MOSS, KARTLEGGING AV GRØNTOMRÅDER

3. JUNI 2020

Rapport 2020:3

Utførende institusjon: Wergeland Krog Naturkart	Kontaktperson: Ola Wergeland Krog	
Oppdragsgiver: Forum Moss AS c/o Enata Eiendom AS Billingstadsletta 83 1396 Billingstad	Kontaktperson: Espen Klevmark	Dato: 3. juni 2019
Referanse: Wergeland Krog, O.M. og Båtvik, J.I. 2019. Detaljregulering kvartalet Høydaveien Trioivingveien i Moss, kartlegging av grøntområder. <i>Wergeland Krog Naturkart Rapport 2020-3</i> : 8 s.		
Sammendrag: På vegne av Forum Moss AS har Spir arkitekter AS varslet oppstart av planarbeid for kvartalet Høydaveien – Trioivingveien. Planarbeidet omfattes av krav til konsekvensutredning, og planprogrammet er lagt ut til offentlig ettersyn med høringsfrist 7. mai 2020. I den forbindelse skal naturmangfold og grønnstruktur utredes. Firmaet Wergeland Krog Naturkart fikk oppgaven. Ni felt med grønnstruktur ble avgrenset og det ble totalt påvist 20 fremmede arter innenfor planområdet. Av disse er 13 arter i kategorien <i>Svært høy risiko</i> (SE). Bare ett av grønnstruktur-feltene ble vurdert som verdifullt og hensynskrevende. Dette er felt nr. 8, helt nord i planområdet, hvor det står ei stor alm med tre individer av den fredede arten misteltein i trekrona. Det anbefales at det utvises stor forsiktighet ved flytting av masser fra grønnstruktur-feltene, for å unngå å spre fremmede arter til nye lokaliteter.		
Emneord: Høydaveien - Trioivingveien i Moss Moss kommune Grønnstruktur Fremmede arter		

INNHold

1	INNLEDNING	4
2	OPPDRAGSBESKRIVELSE	4
3	REGISTRERINGER	5
3.1	Felt 1.	6
3.2	Felt 2.	6
3.3	Felt 3.	6
3.4	Felt 4.	6
3.5	Felt 5.	7
3.6	Felt 6.	7
3.7	Felt 7.	7
3.8	Felt 8.	7
3.9	Felt 9.	7
4	KONKLUSJON	8
5	LITTERATUR	8

1 INNLEDNING

På vegne av Forum Moss AS har Spir arkitekter AS varslet oppstart av planarbeid for kvartalet Høydaveien – Trioivingveien. Planarbeidet omfattes av krav til konsekvensutredning, og planprogrammet er lagt ut til offentlig ettersyn med høringsfrist 7. mai 2020.

I den forbindelse skal naturmangfold og grønnstruktur utredes. Kartlegging av naturmangfold, med en vurdering i forhold til Naturmangfoldlovens §§ 8-12 ble gjennomført i 2013 (Wergeland Krog 2013), og foreliggende rapport er en beskrivelse av grønnstruktur samt omtale av de påviste artene i området.

Figur 1. Kvartalet Høydaveien – Trioivingveien, Moss kommune. Foto:3. april 2020, Ola Wergeland Krog.

2 OPPDRAGSBESKRIVELSE

I henhold til planprogrammet kap. 4.2, er det krav om at det skal gjøres en registrering av eksisterende grøntområder innenfor planområdet samt beskrivelse av arter. Kartlegging av naturmangfold, med en vurdering i forhold til Naturmangfoldlovens §§ 8-12 ble gjennomført i 2013 (Wergeland Krog 2013), og det foreliggende oppdragets mandat besto derfor kun av en beskrivelse av grønnstruktur samt artsomtale. Det ble registrert relativt mange fremmede arter innenfor området. Status for disse er omtalt.

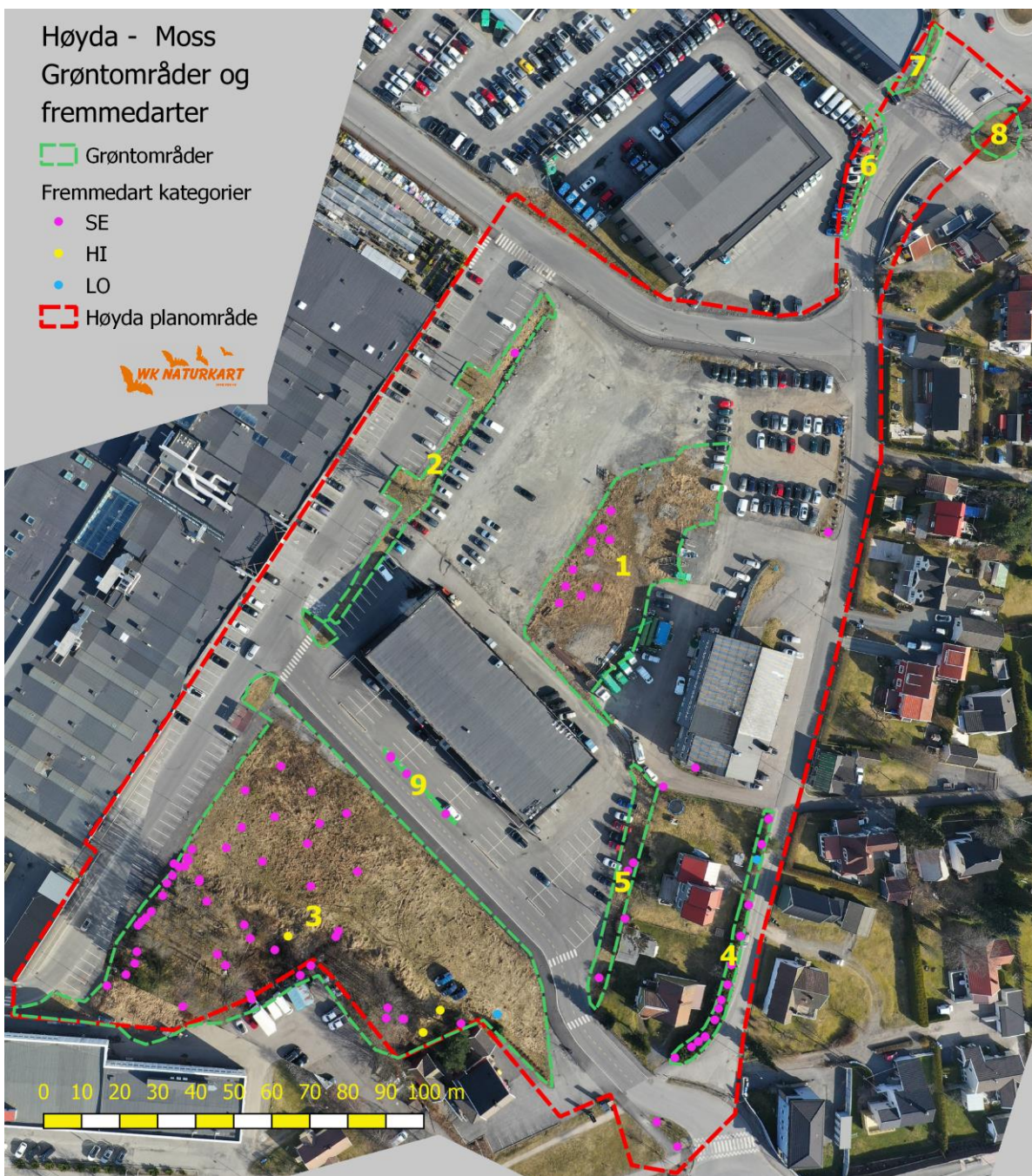
Planområdets areal er på ca. 35 daa., inkludert deler av tilgrensende veiarealer. I dag ligger det to næringsbygg på området, samt to eneboliger. De åpne arealene består av asfalterte flater, veier, grus og sand (skrotemark), samt et relativt opprotet «grønt hjørne» i sørvest, med stor forekomst av fremmede arter.

Figur 2. Prosjektområdets beliggenhet på Høyden i Moss kommune, sør for Moss sentrum.

3 REGISTRERINGER

Planområdet er preget av endret arealbruk med asfalterte områder, delvis nyanlagte steinsetninger fylt med jord, med variabelt plantedekke, bygninger, grusflater, jordhauger, mm. Det ble registrert 8 delområder med grønnstruktur (figur 3), disse er beskrevet nedenfor. Gjennomgående er vegetasjon preget av arealendringer, plantedekket er varierende med mange fremmedarter, pionervegetasjon, samt et hjørne i sørvest med noe mer stabil vegetasjon, bla. en del større trær. Men også her er det relativt stort innslag av fremmede arter, samt at flere av trærne er i dårlig forfatning.

Figur 2. Grøntområder og fremmedarter på Høyda i Moss kommune. Registrerte områder er avgrenset med grønn stiptet linje og tallene i gult refererer til beskrivelsene nedenfor. Merk at bakgrunnsbildet er tatt med drone og er derfor ikke kartografisk korrekt.

3.1 Felt 1.

Gjenstående vegetasjonsfelt sentralt på den store åpne plassen midt i planområdet.

Av fremmede arter ble det påvist fjorårsskudd av trolig grønnpil (HI), ganske stor bestand av hagelupin (SE) SSØ i feltet, samt vinterkarse (SE). Andre noterte arter: lyssiv, hestehov, rødsvingel, firkantperikum, burot, ryllik, knappsiv, rødkløver, hvitkløver, reinfann, ugrasløvetann, kveke, gjetertaske, høymol og hundegras.

Konklusjon: Ingen hensynskrevende arter. Fremmedarten hagelupin har en frøbank som kan være spiredyktig i +/- 50 år. Dersom det skal graves eller fjernes masser der det er lupin skal disse massene håndteres lokalt slik at plantene ikke spres til nye steder, deponeres i varig deponi, eller legges som toppmasser på arealer hvor det skal såes gras som klippes regelmessig ([Fagus Rådgivning](#)).

3.2 Felt 2.

Nyanlagt smal vegetasjonsstripe omgitt av kantstein i VNV-hjørnet av arealet. Feltet har to rektangulære utvidelser hvor det i det ene står to ospetrær, med stammediameter på henholdsvis 25 og 30 cm. I den andre utvidelsen står et flerstammet tre av *Salix* (trolig en seljehybrid). Det har tidligere sannsynligvis gått et fuktdrag/grøft her da det finnes flere fuktelskende arter her fortsatt. Av fremmede arter ble det kun påvist vinterkarse (SE). Andre påviste arter: mjørdurt, ugrasveimose, osp, høymol, burot, hundegras, engsvingel, engrapp, ugrasløvetann, kveke, bringebær, smyle, rødsvingel, rødkløver, lyssiv, krypsoleie og skjærmsveve.

Konklusjon: Ingen hensynskrevende arter. Det antas at dette feltet er ferdig etablert, og dersom det etableres jevnlig slått/gressklipping av vegetasjonen, slik at vinterkarsen ikke setter frø, vil den med tiden gå ut.

3.3 Felt 3.

Det såkalte *Grønne hjørnet* SV i planområdet. Et større grøntareal hvor det delvis er skjøvet opp jordhauger mot det gjenværende skogholtet i sør. Det er mye hageutkast ved og på jordhaugene. Bak jordhaugene står en del trær av yngre alder i S og SV, og noen større trær i SV og V i feltet. Under tresjiktet fins flere uønskete fremmedarter som har kommet hit med hageavfall, enten spredd hit tilfeldig eller som hageutkast. Videre har feltet to store grantrær, samt noen mindre ($h < 2,5$ m), ca. 14 større ospetrær (≥ 30 cm i diam.), ca. 18 mindre ospetrær (< 30 cm), hengebjørk, begerhagtorn, spisslønn (12 cm i diam.), hestekastanje (16 cm diam.), sommerek (ca. 23 cm i diam.), trestammet sommerek, morell (ca. 12 cm i diam.), liguster, rogn, korsved, samt nærmest en hekk av spisslønn mot parkeringen i sør.

Av karplanter i feltsjiktet ble det notert: reinfann, ryllik, rødkløver, ugrasløvetann, gjetertaske, hundekjeks, hundegras, høymol, lyssiv, krypsoleie, skjærmsveve, fuglevikke, geitrams, engkransmose, syrin, brennesle, korsved, skvallerkål, begerhagtorn, sølvbunke, hundegras, veitistel, hestehov, sølvbunke, korsknapp og gullstjerne.

Av fremmedarter har feltet betydelige bestander med hagelupin (SE), særlig på det åpne arealet mot BilXtra. På jordhaugene vokser det kanadagullris (SE), sibirkornell (HI) og blåhegg (SE). I skogholtet ble det påvist sibirkornell (HI), hybridbarlind (SE), dielsmispel (SE), bulkemispel (SE), rødhyll (SE), hagelupin, klasespirea (SE), brudespirea (LO), høstberberris (SE), hvitgran (LO) og fagerfredløs (SE).

Konklusjon: Ingen spesielt hensynskrevende arter er påvist, og de store trærne er gjennomgående i dårlig forfatning / utgående. Store bestander med fremmede arter gjør også feltet mindre verdifullt for biomangfoldet, og ved inngrep i området må det tas spesielt hensyn til den store forekomsten av fremmede arter.

3.4 Felt 4

Feltet omfatter østsiden av de to hustomtene som ligger innenfor planområdet. Det ble kun gjort registreringer langs tomtegrensene, utenfor eiendommene og langs gjerdene omkring.

Det står en hekk med buskfuru (SE) langs 2/3 parter av østsiden av eiendommene, som lenger nord går over i diverse prydbusker, bla. hengemispel, som ikke regnes som en risikoart (NK).

Det ble videre registrert en forekomst av rødlistearten ask (NT), men så små og unge forekomster tillegges ingen spesiell vekt i forvaltningen.

Av fremmedarter ligger buskfuru i høyeste risikoklasse (SE). Det samme gjør en liten forekomst av filterarve (SE), bulkemispel (SE), høstberberis (SE), samt ett ind. av rødhyll (SE) på nordsiden av feltet, ved vifteanlegget inntil huset på nordsiden.

Konklusjon: Ingen hensynskrevende vegetasjon, men dersom vegetasjonen skal fjernes må det tas spesielle hensyn ved behandlingen av de fremmede artene.

3.5 Felt 5.

Feltet omfatter vestsiden av de to hustomtene, langs gjerdet. Her vokser varierte arter av prydbusker, flere av disse er fremmedarter. Av arter som ikke står på fremmedartlista ble det notert svarthyll, åkertistel, stikkelsbær, bringebær, norsk mure og rød jonsokblom. Av fremmedarter ble det registrert fagerfredløs (SE), duftskjærsmine (LO), bulkemispel (SE), praktgullbusk (LO), og vinterkarse (SE).

Konklusjon: Ingen hensynskrevende vegetasjon, men dersom vegetasjonen skal fjernes må det tas spesielle hensyn ved behandlingen av de fremmede artene.

3.6 Felt 6.

Veikant nord for Høydavn. 17. Her finnes et smalt belte av kortvokst vegetasjon delvis i rabatter. Noterte arter: ugrasbalderbrå, reinfann, hundegras, smyle, rødkløver, rødsvingel, ugrasløvetann og høymol.

Konklusjon: Ingen hensynskrevende arter og ingen fremmede arter påvist.

3.7 Felt 7.

Rabatten i arealets nordøstlige utløper helt i N. Noterte arter: rødkløver, smyle, rødsvingel, ugrasløvetann, hvitkløver og hundegras.

Konklusjon: Ingen hensynskrevende arter og ingen fremmede arter påvist.

3.8 Felt 8.

Trafikkøya med det store lønnetreet, som ligger helt på grensen av planområdet. Lønnetreet er relativt stort, ca. 80 cm i brysthøydiameter. I toppen fins på SØ-siden 3 «baller» misteltein ([fredet art i Norge](#)), den største er 1 m i diam., neste ca. 60 cm i diam., og den siste er ganske spinkel, men 40-50 cm i diam. Telling av internodier hos den minste viser at eksemplaret er omkring 7-8 år gammelt, mens de øvrige to er vesentlig eldre.

Konklusjon: Etter vår vurdering er dette det eneste grønnstruktur-feltet innenfor planområdet som må tas vare på, og som krever spesielle hensyn når det gjelder evt. graving i rotsonen eller andre tiltak som kan skade selve treet eller de tre forekomstene av misteltein.

3.9 Felt 9.

Foran BilXtra er det anlagt seks smale midtrabatter, fem etter hverandre, samt én vinkelrett på de andre og som ender i husveggen på BilXtra. Midtrabattene er ganske nyanlagte med sparsom flora. Følgende arter ble registrert: ugrasbalderbrå, rødkløver, tungras, vassarve, rød jonsokblom, tepperot, løkurt, engrapp og åkerforlemmegei. Av fremmede arter ble det registrert vinterkarse (SE) i de to midterste rabattene.

Tabell 1. Registrerte fremmedarter innenfor planområdet.

Art	Vitenskapelig navn	Status
Blåhegg	<i>Lonicera caerulea</i>	SE
Bulkemispel	<i>Cotoneaster bullatus</i>	SE
Buskfuru	<i>Pinus mugo</i>	SE
Dielsmispel	<i>Cotoneaster dielsianus</i>	SE
Fagerfredløs	<i>Lysimachia punctata</i>	SE
Filtarve	<i>Cerastium tomentosum</i>	SE
Hagelupin	<i>Lupinus polyphyllus</i>	SE
Hybridbarlind	<i>Taxus ×media</i>	SE
Høstberberis	<i>Berberis thunbergii</i>	SE
Kanadagullris	<i>Solidago canadensis</i>	SE
Klasespirea	<i>Spiraea ×billardii</i>	SE
Rødhyll	<i>Sambucus racemosa</i>	SE
Vinterkarse	<i>Barbarea vulgaris</i>	SE
Grønnpil	<i>Salix ×fragilis</i>	HI
Sibirkornell	<i>Swida alba</i>	HI
Brudespirea	<i>Spiraea ×arguta</i>	LO
Duftskjærsmine	<i>Philadelphus coronarius</i>	LO
Hvitgran	<i>Picea glauca</i>	LO
Praktgullbusk	<i>Forsythia ×intermedia</i>	LO

4 KONKLUSJON

Planområdet er preget av rørt mark, såkalt skrotemark. De registrerte grønnstruktur-feltene er preget av fremmedarter og lite hensynskrevende vegetasjon. Det ble gjort noen få funn av rødlistearten ask (NT), men bare unge trær som ikke bør tillegges vekt i arealdisponeringen.

Det var kun ett felt som krever spesielle hensyn, det er lokalitet nr. 8 helt i nord. Dette er ei trafikkøye med et monumentalt lønnetre, som også er vertstre for tre individer med misteltein. Misteltein er fredet med egen [forskrift](#).

Det ble kartlagt hele 20 fremmede arter i planområdet. Av disse er 13 arter i kategorien *Svært høy risiko* (SE). Dvs. at de kan forårsake stor skade for den naturlige floraen (og i noen tilfeller faunaen) om de spres lokalt eller på nye områder. Det bør derfor utvises stor forsiktighet ved flytting av masser fra grønnstruktur-feltene.

Av de registrerte fremmedartene anses lupin som den arten som har størst skadepotensiale, da den blir svært dominerende over andre planter der den etablerer seg, har en svært langlivet frøbank, samt at den også har svært negativ effekt på humler.

5 LITTERATUR

Artsdatabanken 2018. Fremmedartlista 2018:

<https://www.artsdatabanken.no/fremmedartlista2018>

Wergeland Krog, O.M. 2013. Trio-Parken, Moss. Kartlegging av naturtyper og biomangfold. *Wergeland Krog Naturkart Rapport 2013-4*: 9 s.